

OBRтни VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva Dravske banovine.

„OBRtni VESTNIK“

izhaja tedensko in sicer vsak
petek, ter stane:

celoletno Din 40—
polletno Din 20—
posamezna številka . . . Din 1—

Glasi „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“, „Splošne zveze obrtnih
zadrug v Mariboru“ in obrtnih društev Dravske banovine.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 9.

Nefrankirani dopisi
se ne sprejemajo. Rokopisi se ne
vračajo. Ponatiski dovoljeni le z
navedbo vira.

Štev. pri poštni hranilnici,
podružnici v Ljubljani 10.860.

XV. letnik.

V LJUBLJANI, dne 11. marca 1932.

Štev. 11.

Josip Rebek

Novo dobo

Novi obrtni zakon je stopil v veljavo in s tem dejstvom je izvršena prva faza dela, ki je bilo poglaviti predmet naših strokovnih organizacij.

Obrtništvo Dravske banovine — združeno v svojih stanovskih organizacijah — sprejema ta zakon v popolni zavesti, da je dobilo z njim enotno zakonodajo, ki ga bo ščitila v pogledu vseh njegovih pravic, mu zagotavljala upravičenost izvrševanja rokodelstva in nudila veliko zaščito pred šušmarstvom.

Z zakonom je ustvarjena medsebojna pomoč in zasnovana je podlaga njegove popolne socialne zaštite.

Obvezne stanovske organizacije pridobijo z novim zakonom večji ugled in veljavo, obenem pa prevzamejo vzvišeno nalogo, da uvedejo dobrodelne fonde v podporo svojega članstva, da dvignejo stanovsko zavest njegovo, da ga vzgoje v strokovni naobrazbi in skrbi za dobre odnose med delodajalcem in delojemalcem. To so stvari in smernice, ki so nam nujno potrebne v našo zaščito in napredek.

Kakor že rečeno, pomeni uveljavljanje in začetno izvajanje novega obrtnega zakona velik korak naprej, saj je zakon izdelan v vseh detajlih tako, da ustreza sodnim zahtevam obrtniškega napredka in zahtevam obrtniške zaštite, da je enoten za vso državo, kar bo prav gotovo še posebne važnosti v obrtno-pravnem oziru. Čeprav so v njem gotova določila, ki bi si jih želeli imeti drugačna in za prilike v naši banovini bolj odgovarjajoča, vendar moramo predpostavljati enotnost zakona. Hvala leži moramo biti visoki kraljevski vladi, da nam je dala zakon v tej obliki, ukinila različnost obrtnopravnega postopanja med posameznimi banovinami, prepričani pa smo, da nam bo nudila na podstavi tega zakona z naknadnimi pravilniki prav gotovo izboljšanje v tistih določilih zakona, kjer bi mi to želeli — vpoštevajoč pri tem naše želje in težnje.

Naj sprejme naše obrtništvo ta zakon z velikim zadoščenjem, naj se ravna po njem in naj ga spoštuje, saj je zakon temelj, na katerem sloni urejenost in skupnost, ki sta garancija za varščino interesov v okviru zakona.

Vstop v novo dobo obrtnega življenja pa naj bo manifestativno izražen s prelomom stare tradicije, vseh naših slabosti in nasprotstev, ki so bile posledica pomanjkanja zavesti, pomanjkanja elana in plod okorenosti naših nazorov. S tem zakonom je započeta nova doba, ki bo lahko kdaj v zgodovini označena kot prosvitljena doba — kar pa zavisi od nas vseh, če bomo v slogi, bratstvu in ljubezni pripomogli k temu.

Započela se je nova doba za obrtniški stan in z njo začnimo živeti novo življenje!

Dne 9. t. m. je dobil zakon o obrtnih obvezno moč. V šestih mesecih od tega dne se morajo, ne da bi se pobirale kakršneoli takse, vpisati v registre vse sedaj obstoječe obrti, ki spadajo v krajevno in stvarno pristojnost dotičnih občupravnih oblastev. Vsakdo, ki opravlja obrt ali poklic, zavezan temu zakonu, mora v treh mesecih, to je do dne 9. junija, prijaviti pristojnemu občnemu upravnemu oblastvu prve stopnje svojo obrt ali svoj poklic. Prijavi je priložiti po dva prepisa in izvornik obrtne lista, odnosno koncesijske listine. Če se prijava v predpisanem roku ne izvrši, obrtna pravica omenjenega dne ugasne.

Imetniki obrti, za katere je posledaj potrebno dovolilo, morajo v roku treh mesecev zamenjati dosedanje koncesijske listine, odnosno obrtne liste, odnosno dovolila z dovolili po novem zakonu. Vlogi je priložiti zgolj izvorno listino brez prepisov. Kdor se je doslej bavil s poklicem, ki se smatra po tem zakonu za obrt, pa po dosedanjih predpisih ni bil zavezan določilom obrtnega reda, mora v roku treh mesecev zapolniti, za pooblastilo, odnosno dovolilo po novem zakonu pri pristojnem občnem upravnem oblastvu. Le-temu se listina izda, čeprav ne izpolnjuje pogojev tega zakona, ako je po dosedanjih predpisih pridobil pravico. Pravne osebe, med katerimi se razumejo tudi rokodelske zadruge, ki vodijo na dan, ko stopi ta zakon v veljavo, rokodelske obrti, smejo te obrti še naprej opravljati, če v roku treh mesecev prilagode svoje delo odredbam tega

zakona, sicer jim pravica ugasne. Če gostilničarji nimajo predpisane strokovne ali posebne izobrazbe, imajo pravico, opravljati obrt, čeprav ne izpolnjujejo pogojev tega zakona o dokazu izobrazbe, postaviti pa morajo usposobljenega poslovodjo, s katerim so odgovorni za izvrševanje obrti. Do nadaljnje odredbe se smejo dosedanje gostilniške obrti tudi še nadalje voditi z imeni in nazivi kakor doslej in v obsegu, ki je bil doslej v navadi, toda z dosedanjimi nazivi se te obrti ne smejo premeščati ali zanje izdajati nova dovolila.

Če so se na dan, ko je stopil ta zakon v veljavo, dobili vajenci brez pismene pogodbe, mora službodajalec najkasneje do 9. aprila skleniti za preostali čas pismeno pogodbo. Pogodba se sklone pri obrtni zadrugi, katere član je službodajalec, če pa take zadruge ni, pri občini, ki je pristojna po sedanju obrtno poslovalnice ali delavnice. Občina je pristojna tudi, če gre za banovinsko zadruge ali če ima zadruge sedež zunaj področja dotičnega občnega upravnega oblastva prve stopnje, v katerem je poslovalnica ali delavnica. Zadruge ali občine morajo skrbeti za to, da ustrezajo sklenjene pogodbe predpisom tega zakona. Zadruga ali občina vodi za svoje področje register vajencev, ki se dobi v zalogi ekonomata kraljevske banske uprave, kjer naj občine, odnosno zadruge potrebno število izvodov takoj zahtevajo. Prav tako je razdeljena v novem obrtnem zakonu tudi pristojnost glede registracije pomočnikov. Poslovne knjižice pomočnikov v smislu zakona se dolo v zalogi ekonomata kraljevske banske uprave, kjer naj občine in zadruge zahtevajo takoj potrebne izhode.

Zaščita in pospeševanje domačega gospodarstva

Beograd, 9. marca. r. Na včerajšnji dopoldanski seji je Narodna skupščina po daljši debati, v kateri je govoril med drugimi tudi poslanec g. Anton Klinc, sprejela proračun kmetijskega ministrstva. Na popoldanski seji se je začela razprava o proračunu ministrstva za trgovino in industrijo. Minister g. dr. Albert Kramer je imel ob tej priliki daljši ekspoz, ki ga je vsa zbornica poslušala z napeto pozornostjo in ga ponovno prekinjala z živahnim odobravanjem in pritrditvami.

V uvodu je g. minister opozarjal na nestalnost v današnjih svetovnih gospodarskih razmerah, ki tudi nam onemogoča, da bi si določili podoben gospodarski program za daljšo bodočnost. Omenjal je, kako skušajo vse države z vsemi mogočimi sredstvi preprečiti uvoz od drugod, obenem pa tudi z vsemi mogočimi sredstvi pospeševati izvoz lastnih produktov. Jugoslavija doslej ni posegala po takih drakonskih ukrepih in spada danes med države, ki poznajo najmanj omejitev in ovir za svobodni trgovski promet. Toda v bodoče te politike ne bo mogoče nadaljevati. V silo bomo morali tudi mi postopati proti tujemu blagu na enak način, kakor tuje države postopajo proti našemu. Dokler je inozemstvo kupovalo preveč naše kmetijske produkcije in zaposljevalo naše delavstvo, ki doma ni moglo dobiti zaslужka, smo lahko liberalno puščali v svojo državo inozemske industrijske izdelke. Danes je položaj drugačen. Povsod se branijo našega žita in drugih kmetijskih pridelkov. Ljudje iz naših pasivnih pokrajin ne morejo nikjer v tujini dobiti dela in zaslужka

in izseljenci se vračajo v vedno večjem številu. To nam nalaga dolžnost, da čim bolj podpremo in pospešujemo domačo podjetnost, da predelujemo sami svoje sirovine in da domačo podjetnost zaščitimo s primernimi carinami proti nerealni konkurenci od zunaj.

Vprašanje carinske zaštite

se predstavlja danes v docela drugi luči kakor v prejšnjih časih. Staro pravilo je bilo, da je treba odpreti meje tujim industrijskim produktom, da se na tak način zagotovi čimboljša prodaja domačih agrarnih pridelkov. Čeprav je naša država po svoji socialni strukturi poljedelska država, moram konstatirati, da je v okviru mednarodne trgovine slika nekoliko drugačna. V letu 1931. je celokupni izvoz naših glavnih poljedelskih pridelkov (žita, živine, vina, jaje, hmelja itd.) znašal le 51 odstotkov vsega našega izvoza, dočim je izvoz sirovin in napol izdelanih proizvodov dosegel 49 odstotkov. Naš izvoz se je delil torej skoraj na polovico za vsako izmed obeh področij našega gospodarstva.

Naravno je, da naš poljedelski izvoz, ki znaša nekoliko več kakor polovico vsega našega izvoza, z vsemi sredstvi carinske zaštite podpremo. V tem pogledu je Jugoslavija prav med prvimi evropskimi narodi.

Zaščita poljedelskih proizvodov

znaša pri nas okrog 40 odstotkov in je največja v Evropi. Minister dr. Kramer je za primerjavo navedel procenke poljedelske zaštite v drugih državah. Naučeni smo, da gledamo takozvane industrijske

države z industrijske plati. Pa prav te države so leto za letom povečale svojo agrarno zaščito. Ta zaščita znaša v industrijski Češkoslovaški republiki 34 odstotkov, v Nemčiji, ki ima ogromno industrijo, 30 odstotkov in v Avstriji 20 odstotkov. Po statistiki finančnega ministrstva znaša carinska zaščita industrije v USA in Španiji 40 odstotkov, v Češkoslovaški, Madžarski in pri nas pa nekaj nad 20 odstotkov.

Pri tem se ne sme pozabiti, da so

prilike za delo v industrijskih in obrtnih podjetjih

pri nas mnogo težje in da so denarne in tehnične ovire pri nas mnogo večje nego v drugih industrijskih naprednih državah. Jasno je, da po tej stari poti ne moremo priti do nikakega cilja. V adresi smo sprejeli princip, da je treba delati s pametjo in da moramo vzpostaviti primerne relacije med poljedelskim in industrijskim delom v naš: državi. Kot minister za trgovino in industrijo sprejemam v popolni meri te principe in smatram za svojo dolžnost, da v tem pravcu stalno in sistematično skrbim.

Narodna banka priobčuje

indeks cen

glavnih proizvodov v naši državi na osnovi normale iz leta 1926. Cene poljedelskih in industrijskih produktov stalno padajo. Indeks žita je znašal v decembru 1931 le 75, napram 100 v letu 1926, indeks živine 59, indeks industrijskih proizvodov domačega porekla 68, tujega porekla, torej uvoženih, pa 65. Primerjajoč poslednja dva podatka dobimo vtis, kakor da so cene industrijskih proizvodov domačega izvora pretirane. Treba pa je pojasniti, da je temu bolj kriva slaba distribucija kakor draginja.

Industrijska investicija

lani ni bila velika in je beležila precejšen padec, kar je naravna posledica poslabšanih konjunkturalnih razmer. Industrija v naši državi še ni zgrajena v sistematični celoti in niti dovolj organizirana. Trgovinsko ministrstvo pozna težak položaj naše industrije in skuša izravnati nelazbežna interesna nasprotstva, ki obstojajo med posameznimi gospodarskimi področji. Ministrstvo si prizadeva, da bi spravilo v medsebojni sklad vse te interese.

V pogledu obrti bo pomenil današnji datum — 9. marca — zgodovinski datum za našo obrtno politiko. Danes stopi namreč v veljavo naš najvažnejši gospodarski zakon, ki je bil sprejet v Jugoslaviji, to je

novi obrtni zakon

Minister dr. Kramer je obrazložil važnost in pomen tega zakona, podčrtal je, da se s tem zakonom ukinje 130 raznih zakonov in pravilnikov ter dekretov, ki so obstojali na raznih pravnih področjih. Z uvedbo novega zakona pa bo treba izdati 90 raznih specialnih pravilnikov.

Med najvažnejšimi določili novega zakona je kodificirani sistem za pospeševanje domače delavnosti, ki je uveden v vsej naši državni gospodarski politiki. Domači obrtniki bodo imeli v bodoče prvenstvo v vseh javnih dobavah. Koliko bo to zaleгло, priča fakt, da konzumira naša država vsako leto za tri milijarde raznega blaga. Zakon daje obrti definitivno organizacijsko formo in uvaja prirodno stanovsko združevanje, kar je v velikem interesu napredka našega gospodarstva.

Naše finančno gospodarstvo

preživlja od preteklega jeseni težke dni. Zato je iniciativa na polju sedanjega delniškega združevanja toliko več vredna. Po statističnih podatkih se je v teku leta 1931 na področju uprave mesta Beograda ustanovilo 22 delniških družb s 100 milijoni delniškega kapitala. Svoj kapital je povečalo sedem družb za 41 milijonov. V vseh banovinah pa je bilo izdanih 47 dovoljenj za ustanovitve novih delniških družb z delniškim kapitalom 180.200.000 Din, povečal pa se je delniški kapital v banovinah za 21 milijonov Din.

Denarna kriza

ki nas tare že nekaj mesecev, ni le vprašanje bank, kakor si to mnogi predstavljajo, nego vprašanje, ki je življenjskega pomena za vse naše gospodarstvo in za vso našo socialno politiko. Ni časa, da bi iskali krivca, marveč je nujno potrebno, da najdemo izhod in način, da se denar, ki ga je v velikem delu zmanjkalo v blaginjah

denarnih zavodov in se je spričo tega znala tudi produktivnost celokupnega našega gospodarstva, spet povrne k denarnim zavodom ter da tako spet pridobi na svojem pravem gospodarskem pomenu. Danes obstoja cela vrsta važnih gospodarskih podjetij, cela vrsta velikih industrij, ki so zasle zaradi sprememb kreditnih razmer v finančne težave in v težke gospodarske razmere. To ni vprašanje samih delničarjev, to je vprašanje za obstanek in eksistenco velikega dela našega delovnega ljudstva. (Buren aplavz).

Naravno je, da se je v našem gospodarstvu mnogo zagrešilo in da so se pojavili nedostaki in zaradi tega je treba, da bo naša prva skrb, da v bodoče

onemogočimo lahkomišelnost in zlorabe

V mojem ministrstvu se pripravlja zakon, ki bo uvedel strožjo in vse bolj izdatno kontrolo našega denarnega gospodarstva. Tako bo zakon o bankah posebej zaščitil interese vlagateljev in bo jasno določil odnose med lastnimi sredstvi zavodov in sredstvi, ki so jim bila zaupana. Prav tako se pripravlja zakon o hranilnicah, revizija zakona o prisilni poravnavi in zakon o kartelih. V finančnem odboru se je pojavila zahteva, da se omejijo in maksimirajo obrestne mere. Gotovo je, da država in mi ne moremo dopustiti, da se v tem pogledu pojavijo primeri, da denarni zavodi od kmečkega ljudstva pobirajo po 40 odstotkov za posojeni denar. Imamo dokaze, da so to resnična dejstva. Vlada bo gotovo našla način, da reši to vprašanje, kakor je treba in v korist najširšim slojem našega naroda. Končno vam lahko še povem, da sem za načrt zakona o likvidaciji žitnega režima dobil predsklepek Nj. Vel. kralja in da sem ga predložil skupščinskemu predsedniku. (Viharno odobravanje).

Končno je minister dr. Kramer govoril o tujskem prometu

in je dejal, da postaja tujski promet za našo državo vedno bolj važno vprašanje. Preteklo leto je država na račun tujkega prometa dobila 270 milijonov dinarjev. Gotovo je, da so vsaj toliko zaslužili tudi ljudje, ki se bavijo s turizmom. V kratkem se bo pripravil zakon o pospeševanju tujkega prometa, ki bo ustvaril osnovo za sistematični razvoj te panoge našega gospodarstva.

Svoj ekspozice je zaključil minister dr. Kramer z besedami: Ob pričetku sem omenil, kakšno vlogo igra ministrstvo za trgovino in industrijo. Na koncu mi dovolite še poudariti, da je moj resor v tesni zvezi z resorom poljedelskega ministrstva. V odnošajih naše države napram drugim državam je njegova stalna skrb, da se zavzema za vedno večji napredek naše zunanje trgovine. Trgovinsko ministrstvo ima veliko dolžnost, da izvaja naši kraljevini v gospodarskem svetu Evrope ono mesto, ki ji po važnosti njenega gospodarstva in delu njenega ljudstva pripada. (Silen aplavz).

Ko je minister dr. Kramer podal svoj ekspozice, se je začela specialna

debata

o proračunu trgovinskega ministrstva. Govorila sta med drugimi poslanec Anton Cerner in Ivan Mohorič. Proračun ministrstva trgovine je bil sprejet soglasno.

Za zaščito čevlarske stroke

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je prejela številne spomenice in pritožbe iz vrst čevlarskih obrtnikov proti popravilnicam, ki jih ustanavlja Bata, ter proteste proti podelitvi koncesije za tvornico čevljev imenovani trvdki O stvari je razpravljala zbornični obrtni odsek na svoji seji dne 1. marca. Predvsem je ugotovil, da številne predstavitve s strani zbornice in drugih korporacij niso rodile zaželenega uspeha pri akciji proti ustanavljanju popravilnic trvdke Bata. Brez uspeha so ostali tudi mnogi protestni shodi, čevlarskega obrta in industrije, usnjarskega obrta in industrije kakor tudi trgovstva s čevlji, ki so se vršili v raznih mestih naše države.

Ker je gospodarski položaj čevlarskega obrta naravnost obupen in ker bi bili s propadanjem domačega čevlarskega obrta in industrije občutno oškodovani tudi interesi usnjarskega obrta in industrije in ker tudi trgovina, ki ni razpečevalec samo Bata, ampak tudi vsi ostali, imajo v tem interesu, da se priredi v Celju, dne 13. marca ob 9. uri dopoldne v dvorani hotela Union, veliko manifestacijsko zborovanje predstavnikov čevlarskega in usnjarskega obrta in industrije ter predstavnikov trgovine s čevlji. Na tem zborovanju bo podal zbornični delegat uvodni strokovni referat o položaju, govorili pa bodo tudi predstavniki drugih korporacij. Sprejete resolucije se predložijo na merodajna mesta.

Zato smatra zbornica za najumestnejše, da se na sestanku, ki bi se vršil istega dne ob 8. uri zjutraj v zborovalnih prostorih, sestanejo predstavniki vodilnih korporacij radi konkretnega dogovora in določitve vrstnega reda poedinih govornikov.

Ste že poravnali naročnino?

Kako skrbje države za zaščito lastnih produktov

«La propriété industrielle» (Zaščita industrijske svojine) prinaša po «Presse associée» poročilo o koraku, ki ga je podvzela francoska vlada v svrhu zaščite domače porcelanske industrije; v tem poročilu pravi med drugim:

Francija je podpisala posebno pogodbo z Nemčijo in Češkoslovaško, ki naj regulira uvoz tujega porcelana v Francijo ter prepreči škodljivo konkurenco domačim produktom. V parlamentu pa je bil sprejet poseben zakon, ki določa, da morajo nositi vsi porcelanski izdelki, fajanse in keramični predmeti, ki se uvažajo v Francijo, žig tvornice in vedno tudi označbo «made in ...» (označba države porekla v francoščini).

Ob tej priliki je izjavil narodni poslanec iz Haute-Vienne G. Basset, da je to določbo sprejel parlament zato, ker isto zahtevajo nekatere druge države (USA, Kanada itd.), za uvoz francoskih izdelkov. Ta predpis naj služi predvsem zaščiti domače industrije, v drugi vrsti naj pa tudi daje kupcu možnost, da vé, čigave produkte kupuje ter da je njegova dolžnost kupovati predvsem domače produkte. Zlorabe na škodo domače porcelanske industrije gredo tako daleč, da izdeluje Amerika porcelan pod francosko znamko «Limoges China Sevring» ter ga celo prodaja v Franciji kot francoski izdelek; baš žig porekla pa naj take zlorabe v bodoče prepreči.

«Made in Yougoslavia»

(Ponatis iz «Slovenca»)

Naša trgovinska bilanca je pasivna, za blago, uvoženo iz inozemstva, plačamo več, kakor prejmemo za blago, ki ga tuji kupijo pri nas. Na dolgo je takšno stanje za državo nevzdržno, kakor mora kmet, ki stalno izdaja več za tovarniške izdelke, kakor sam prejme za prodane pridelke, prej ali slej na boben.

Naša država je še vedno sam takšen velik kmet, ki ceneje prodaja svoje pridelke, ako jih sploh kdo hoče, kupuje pa od sosedov za višje cene industrijske izdelke. Tujski promet, trgovinska mornarica in prihranki naših izseljencev res nekaj vržejo, da lahko deloma križemo primanjkljaj, ki nastane v našem kupčevanju z inozemstvom, primanjkljaj v trgovinski bilanci, tako da ni končna plačilna bilanca tako katastrofalna, kakor bi bila sicer. Zaradi splošnega obubožanja po svetu tujski promet mazaduje, trgovinska mornarica je tudi v krizi in tujina nam vrača naše sinove, ki so tam pustili svoje najboljše moči in prihajajo nazaj povsem izčrpani, kaj šele da bi prinesli kaj s seboj.

Kako naj napravimo red v svojem gospodarstvu? Stavimo to, kar že danes dela bistroumen kmet: Manj za sladkor, manj za kavo, manj za tobak, manj za obleko in obuvalo, dekleta nič več v finih nogavic, temveč iglo v roke in same pletile! Ako sosedje močjejo kupovati naših kmetijskih izdelkov, ako tuji ne prihajajo več k nam, temveč raje svoj denar potrosijo doma, potem nam ne preostane drugega, kakor, da tudi mi čim bolj skrbimo uvoz industrijskih izdelkov iz tujine, da se nepotrebnim (lüksuznim!) stvarim sploh odpovemo, da vzamemo v roke iglo in pričenmo pletiti, kar lahko sami spletemo, in da ne hodimo zapravljati denarja v tujino. K sreči imamo že precej razvito industrijo, posebno domačo obrt in skoraj ga ni blaga za domačo potrebo, ki bi ga sami ne izdelovali.

Kupujmo domače blago! To naj bo naše geslo v boju za osamosvojitve, gospodarsko in politično, kajti brez gospodarske neodvisnosti ni niti politične! Velike industrijske države, kakor Anglija, domovina svobodne trgovine, se zapirajo pred tujim blagom — žal tudi pred kmetijskimi pridelki — in prav na Angleškem je že v teku živahna propaganda za domače blago pod geslom: «Buy british!» Kupuj po angleško, kupuj angleško blago! Na to moramo odgovoriti: Kupujmo jugoslovensko blago! Za naše industrije in obrtnike naj velja stara resnica: dobro blago se samo hvali. Kampanja za domače blago more uspeti edino pod pogojem, da nudi konzumentu enako vredno blago vsaj po isti ceni kakor tujec. Za uspešen začetek bi bilo celo potrebno, da bi bilo naše blago cenejše kakor inozemsko, kajti nihče tako dobro ne ve kakor prav trgovci, kako konservativni je konsument in kako velike pred-

OBRTNIŠKO DRUŠTVO V LJUBLJANI
proslavi na Jožefovo

praznik obrtniškega dela

V ta namen priredi društvo dne 19. t. m. ob 9. uri dopoldne v veliki dvorani Kazine obrtniško zborovanje.

Vabljeni so vsi člani in prijatelji društva. ODBOR.

sodke ima pred domačim blagom. Kakor že sebe pred tujcem premočno cenimo, tako navedno pocenjemo tudi delo svojih možganov in rok pred tujim. Svojo industrijo in obrt moramo graditi na ekonomski podlagi, da bo čimprej v stanu konkurirati inozemski tudi brez carin; industrija, ki bi se zanašala na carine in bi zanemarjala kakovost blaga, ne bo dolgo živel. Tudi carinska politika, ki bi podpirala takšno industrijo, bi bila zgrešena, saj bi radi nje trpele druge panoge narodnega gospodarstva. Blago, ki nosi žig «Made in Yougoslavia» (Napravljeno v Jugoslaviji), mora biti prav tako dobro, kakor blago z žigom «Made in Czechoslovakia», potem je spreh naša industrija zagotovljen!

Zdaj pa na delo! Na delo industriji, obrtniki in trgovci! Vprezite vse svoje organizacije za boj, ki bo prinesel korist vam in domovini! Začnite s konkretnim delom! Takoj vam stavimo praktičen in lahko izvedljiv predlog: Organizirajte «dan domačega blaga», «dan jugoslovenskega blaga!» Ta dan naj bi trgovci prodajali samo domače blago, konsumenta bi na to opozorili s primernimi inserati v listih in s svojimi izložbami. Šola, od osnovne do univerze, in radio naj ta dan eno uro posvetijo propagandi za domače blago in tudi tisk bo, kakor vselej storil svojo narodno dolžnost.

Dve važni uredbi k obrtnem zakonu

Beograd, 9. marca. v. Z današnjim dnevom stopi v veljavo novi obrtni zakon. Z uvedbo tega zakona prične poslovati tudi komisar ministra za trgovino in industrijo za področje Beograda kot prvostopna splošna upravna oblast za vse posle po novem obrtnem zakonu.

V zvezi z uveljavljanjem novega obrtnega zakona je minister za trgovino in industrijo podpisal uredbo o koncesijoniranju tiskarniških podjetij. Uredba določa, da se smejo odpirati tiskarniška, litografska in ksilografska podjetja samo na osnovi posebnega dovoljenja, ki jih izdaje ban, za področje Beograda pa komisar ministra za trgovino. Dovoljenje lahko dobe samo osebe, ki izpolnjujejo določbe prvega in drugega odstavka čl. 71. obrtnega zakona. Dovoljenja se izdajajo po svobodni oceni glede na splošne interese in stvarne potrebe v dotičnem kraju. Uredba stopi v veljavo z dnem objave v »Službenih novinah«.

Minister za trgovino in industrijo je nadalje na osnovi člena 60. in 62. obrtnega zakona po zaslusanju gospodarskih zbornic podpisal uredbo o pogrebništvu. Posle pogrebništvu zavodov smejo izvrševati samo osebe, odnosno podjetja, ki dobe za to dovoljenje pristojnega bana. Dovoljenja se bodo izdajala v prvi vrsti občinam. Če ima občina svoj pogrebni zavod, potem se brez pristanka občine ne sme dati nobeni privatni osebi tako dovoljenje. Če pa dobe privatne osebe dovoljenje za osnovevanje pogrebnega zavoda, morajo izpolnjevati vse predpisane pogoje obrtnega zakona. V kolikor prihajajo v poštev privatne osebe, se bodo izdajala dovoljenja po svobodni oceni upoštevajoč pri tem splošne interese in stvarne potrebe v dotičnem kraju. Vsaki prošnji za dovoljenje za pogrebni zavod se mora priložiti tudi točen cenik. Cenike pogrebništvu zavodov odobrava pristojni ban, ki določa tudi obseg in način dela dotičnega pogrebnega zavoda. Prestopki določb te uredbe se bodo kaznovali po določbah obrtnega zakona.

Izredni občni zbor Obrtniške samopomoči, reg. pom. blagajne v Ljubljani

se bo vršil v ponedeljek, dne 21. marca 1932 ob 14. uri popoldne v posvetovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo, Beethovnova ulica št. 10 (pritličje, desno) s sledečim

DNEVNIM REDOM:

1. Sprememba pravil.
2. Računsko in statistično poročilo.
3. Določitev članskih pristojbin.
4. Določitev višine pogrebnine.
5. Raznosterosti.

Če bi izredni občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepčen, se bo vršil pol ure pozneje na istem prostoru ne oziraje se na število navzočih članov.

Rajko Sajovic:

O slogih pchštva

(Nadaljevanje.)

Pri vsakem stilu delimo dobo trajanja v začetek, vrhunec ali cvetno dobo, ter dobo propadanja oz. konec. Te prehode v razvoju lahko primerjamo s pomladjo, poletjem in jesenjo. Zgodovina navaja dobo trajanja posameznih stilov z določenimi letnicami n. pr. Romanski slog je bil od leta 1000—1250, vendar si pa pri tem ne smemo misliti, da je bilo leta 1250. konec oblikovanja v pravcu romanskega stila, ter da je takoj z letom 1251 zavlada temu sledeči gotski stil. Prehod iz enega sloga v drug slog se vrši polagoma komaj opazno, kajti umetnostno oblikovanje se ne da diktirati in omejiti z golimi letnicami, ampak je duševna potreba svojega časa. Vsak nov stil, je izraz nove miselnosti. Pod besedo slog, razumemo ljudsko oblikovanje raznih predmetov, katero se je razvijalo pod vplivom narave, iz nazorov do vere, ter po svoji miselni, duševni občuteni moči. Slog je izrazno oblikovanje ljudske duše, ter poganja iz njegovega svetovnega naziranja in življenjskega čuvstvovanja. Narodi s posebnimi lastnostmi, se poslužujejo vedno svojih posebnih izraznih oblik. Že tisočletja pred našim časom je bilo razvito kulturno življenje v Aziji, v obeh zadnjih tisočletjih pred Kristom v Egiptu, Babiloniji in Perziji. V 4. in 5. stoletju pred Kristom sta bila kultura in umetnost na taki višini, da so jo pozneje komaj kdaj dosegli. Znano nam je še iz šolske zgodovine, kako so si Rimljani ustvarili pod grškim vplivom svoj lastni svet oblikovanja. Po razpadu in delitvi rimske države v vzhodno in zapadno rimsko cesarstvo, so se v prvem razvili orijentalisti stili, medtem ko so dela Rimljanov v zapadni Evropi, v času navalov ljudskega naseljevanja, skoraj popolnoma propadla. V stari Germaniji je Karel Veliki 768. do 814. l. gradil v Aachenu deloma še danes ohranjene cerkve in samostane pod vplivom rimske umetnosti. Pa tudi njegova država je propadla. Polagoma se je zrahilala vez, ki je do tega časa družila raznovrstne narode. Sele dvesto let pozneje, torej okoli leta tisoč, zasledimo zopet nov način oblikovanja, v tem času porajajočega se romanskega stila, ki pa je bil vedno bolj in bolj prost rimskih vplivov.

Zborovanje Skupne obrtne zadruga v Mariboru

Dne 29. m. m. je izvršila svoj redni letni občni zbor mariborska Skupna obrtna zadruga, v kateri so včlanjene vse nestrokovno organizirane stroke iz mariborskega mesta. Udeležba je bila v tem primeru mnogoštevilna, kakor še nikdar doslej, kar je predsednik g. Vahtar (Miho naglašal v svojem nagovoru s posebnim poudarkom in zadoščanjem. Zadruga izkazuje za poslovno leto 7880 Din dohodkov in 3679 Din izdatkov. Proračunske potrebe so se odobrile v znesku 6595 Din. — Občni zbor se je po kratkem pojasnili predsednika g. Vahtarja soglasno in z navdušenjem izjavil za sistem skupnih zbornic, na kar je obrtno-zadružni nadzornik g. Založnik predaval o najzanimivejših določbah novega obrtnega zakona. Kakor v vseh primerih, so tudi tukaj posebno pozornost in vznemirjenje vzbudile socialno-politične določbe novega zakona, ki donesajo rokodelstvu nova bremena. Občni zbor je sklenil zahtevati, da se omilijo delavsko zaščitne določbe, mojstrsko zavarovanje pa naj se uvede le postopoma; začetkom samo za nezgodne in smrtno primere, pozneje za slučajne bolezni in končno šele naj pride na vrsto pokojninsko zavarovanje. Ker bo po novem zakonu zadruga morala nalogati članom višjo članarino in odpadejo vaješke pristojbine in takse, bo zadruga skušala doseči združitev mestne in okoliške skupščine, s čimer bi nova bremena zaradi ugodnejše porazdelitve za članstvo postala znosnejša.

Pri novih volitvah je bil ponovno izvoljen za načelnika dosedanj agilni predsednik zadruga g. Vahtar (Miho, njegovim namestnikom pečar g. Širec Lovro, odbornikom pa kolarja gg. Fras Franc in Vrentuša Stefan, knjigoveza gg. Pakj Franc in Vukmanič Robert, krtačar g. Gothe Viljem in torbar g. Karlo Josip. Splošno pohvalno se je omenjalo zelo skrbno in lepo delo zadrugskega načelnika.

Ste že poravnali naročnino?

PISALNI STROJI

ŠIVALNI STROJI

RAČUNSKI STROJI

RAZMNOŽEVALNI APARATI

REGISTRIRNE BLAGAJNE

PRVOVRSTNIH SVETOVNIH ZNAMK!

Lastna specialna mehanična delavnica

LUDV. BARAGA

LJUBLJANA

Šelenburgova ulica 6 -- Telefon štev. 29-80

OUZD v februarju 1932

Tudi v mesecu februarju 1932 je gospodarska kriza **polagoma, toda stalno napredovala**. Padec zavarovanih delavcev napram letu 1930. se je povečal od 14.895 v začetku meseca na 16.695 na koncu mesca. Naglasiti je treba, da je bilo napredovanje krize letos počasnejše nego lansko leto. Zato se je padec zavarovanih delavcev napram letu 1931. zmanjšal od 12.383 v začetku meseca na 11.783 na koncu meseca. Preciznejšo sliko v razvoju krize daje sledeča tabela padcev zavarovanih delavcev.

dne	napram 1931	napram 1930
1. II.	— 12.383	— 14.895
5. II.	— 12.500	— 15.029
10. II.	— 11.545	— 15.299
15. II.	— 11.937	— 16.394
20. II.	— 11.864	— 16.789
25. II.	— 11.862	— 16.606
28. II.	— 11.783	— 16.696

Razmerje med reduciranimi moškimi in ženskimi delavci se je nekako stabiliziralo na višini 5 : 1.

Izredno so se zboljšale zdravstvene razmere. Odstotek moških bolnikov se je zmanjšal za — 0,26 odstotka na 2,43

odstotka, ženskih celo za — 0,88 odstotka na 2,68 odstotka in skupaj za — 0,47 odstotka na 2,53 odstotka.

Povprečna **dnevna** zavarovana meza (katera odgovarja približno povprečnemu dnevni delavskemu zaslužku) je padla v februarju zelo občutno; pri moških za Din 1,08, pri ženskih za Din 0,59 in skupaj za Din 1,15 (prejšnji mesec Din 1,01). Znižanje povprečne dnevne zavarovane meze znaša skoraj 5 odstotkov. Faktično znižanje delavskih plač je pa še večje, ker podjetniki vedno pravilneje prijavljajo delavce v zavarovanje.

Celokupna **dnevna** zavarovana meza je nazadovala za Din 394.652,40. To pomeni, da je delavstvo, zavarovano pri OUZD-u izgubilo radi odpustov in krajsanja plač dnevno ca pol milijona dinarjev ali mesečno ca 12 milijonov. — Dohodki OUZD-a (bolniški prispevki) so se radi tega kljub povišanju tarifa od 5 odstotkov na 6,5 odstotka znižali dnevno za ca Din 13.000 ali mesečno za ca 350.000. Brez povišanja prispevnega tarifa bi bil primanjkljaj skoraj še enkrat tako velik.

IZKAZ

najvažnejših statističnih podatkov za mesec februar 1932.

Povprečnina	moških	ženskih	skupaj
članov	46.021 — 9.900	28.729 — 2.081	74.750 — 11.981
bolnikov	1.120 — 387	769 — 328	1.889 — 715
odstotek bolnikov %	2,43 — 0,26	2,68 — 0,88	2,53 — 0,47
povprečna dnevna zavarovana meza Din	27,78 — 1,08	19,68 — 0,59	24,63 — 1,15
celokupna dnevna zavarovana meza Din	1.278.245,60 — 335.884,40	562.604,80 — 58.768,40	1.640.850,40 — 394.652,40

Spodnje debelejšje številke pomenijo prirast »+« oziroma padec »—« od lanskega leta t. j. od februarja 1931.

Jože Ambrožič:

Obrtn organizacije v starih časih

Viharne čase doživlja in preživlja naš stan. Velik del obrtniških tovarišev se trese v skrbeh pod negotovostjo za svoj obstanek, medtem ko majhen del tovarišev oznanja evangelij, ki da bo odrešil obrtništvo vsega pretečega zla.

Da vsaj malo pozabimo na vse križe in težave, ki nas tarejo, opišem v naslednjem eno izmed najstarejših obrtnih zadrug Gorenjske — morda celo najstarejše zadruga v dravski banovini. Namenil sem to poročilo za proslavo desetletnice Obrtnega društva na Jesenicah.

Ta najstarejša obrtniška zadruga naj bi bila zadruga lončarjev in pečarjev v Ljubnem na Gorenjskem. Cerkevni arhiv hrani namreč listino, v kateri je med drugim vpisano »po svedočbi te listine z dne 5. 5. 1806 hranjene v farnem arhivu — bila je lončarska družba ustanovljena 4. 3. 1583«. Potemtakem je preteklo od dneva njene ustanovitve ravno 349 let. Originalnih listin sicer ni najti, ker so bile pač po večkratnih spremembah poslone na oblasti v svrhu spremembe pravil ali drugega; tako je tolmačeno v shranjenih listinah.

Razne letnice, ki jih je najti v teh zapisnikih, pričajo, da je bilo zadrugo življenje in sploh vse zadrugo delovanje časih bolj živahno, časih pa zopet bolj mrtvo. To vse je bilo závisno od spretnosti in agilnosti predsednika in odbora; igrali pa so vlogo pri tem tudi drugi vplivi, kakor: vpliv boljše ali slabše konjunktore, da, med drugimi ce-

lo vpliv duhovščine. To je sklepati na podlagi preurejenih pravil in posameznih dopolnil k že obstoječim določilom. Da ne bo zamenjave in napačnega naziranja, da je bil ta cel (Zunft) kakšna cerkvena bratovščina, pač pa zadruga v pravem pomenu besede zadruga (nemški imenovana »Hafnerzunft«), govore v ta prilog vsi zapiski in naj naveden le gotove točke pravil, ki so podučne in tudi za današnje čase zanimive.

Predsednika so nazivali »Hafnerverter«. To ime je bilo v rabi in govoru do nedavnih časov ohranjeno, ko je potem zadruga zaradi propadanja tega obrta propadla.

Značilna je točka 9. pravil, ki govori o dolžnem spoštovanju do predsednika. Glasi se: »za razžaljenje predsednika se plača od 20 krajcarjev do 2 goldinarja« (Danes ...?)

Da so spoštovali in cenili svoje izdelke, o tem govori točka 11., ki pravi: »Nesolidno delo se kaznuje z opominom, sledi kazen 20 krajcarjev do 2 goldinarja, nato izključitev.« Strogo določilo govori proti šušmarjem, saj so imeli v pravih točko 12., ki se glasi: »Zemlja za izdelovanje loncev se sme dajati samo izučeni lončarjem pod kaznijo 25 goldinarjev, ponovno z izključitvijo, konečno se postavi peč pod sekvester.« Tudi konkurence so se ubranili s točko 14. teh pravil. Ta pravi: »Dolžnost ne pod določeno ceno prodajati, to je pušelj 15 krajcarjev.«

Za podpiranje siromašnih zadrugarjev je bilo poskrbljeno v točki sedemnajsti »Bruderlade« (bratovska skladnica), dočim je točka 18. pravil določala vpisnino 1 gl. 15 kr., letne prispevke pa po 15 krajcarjev.

Leta 1728 je prišel tuj vpliv nad zadrugo, ker so bile vnešene nove točke;

ena izmed njih se glasi: »Z dovoljenjem škofijskega ordinarijata z dne 19. avgusta 1728 se udeleži maše za umrle članke vsak član z darovanjem.« dočim točki 21. in 26. določata obvezno udeležbo pri pogrebu pod kaznijo 10 krajcarjev in pa za zvonjenje z velikim zvonom pristojbino 1 gl.

Kot letnice, v katerih je bila zadruga po eventuelnem mrtvili poživljena, so vpisane 1728, 1806, 1856, in 1872. Vsekakor je razvidno iz spisov o tej zadrugi, da so bili ti pridni in agilni v svoji stroki ter so tudi skrbeli za vnovčenje svojih (lončarskih) izdelkov, čemur je v dokaz med drugimi spis kjer je zapisano: »Tukajšnji lončarji smejo z dovoljenjem cesarske oblasti svojo lončeno posodo prodajati na vseh trgih in mestih avstrijskega cesarstva.«

Danes pa o tej lončarski obrti, ki je nekdaj po zatrdilu starih vaščanov cvetela in donasala blagostanje vaščanom, ni več duha ne sluge. Zadnji lončar, ki je še izdeloval sklade iz ilovice, je umrl nekako v letu 1898; daliko smelo trdim, da je z njim vred legla v grob tudi lončarska obrt.

Občni zbor kolektivne zadruga v Železnikih

Minulo nedeljo se je vršil v šolskem poslopiju v Železnikih občni zbor tukajšnje kolektivne zadruga, katerega so se udeležili tudi g. Milko Krapež kot zagovornik skupne zbornice in gg. Perdan in Pintar kot zagovornika ločenih zbornic. Občni zbor je potekel v najlepšem redu in je bil bolj buren le pri točki dnevnega reda, ko je šlo za glasovanje o skupnih ali ločenih zbornicah. Pri tem vprašanju je povzel besedo g. Milko Krapež, ki je govoril, da se je pokazala skupna zbornica v teku 80 let svojega obstoja kot najbolj primerna ustanova za čuvanje skupnih interesov trgovine, obrti in industrije v dravski banovini. Ponosni moramo biti obrtniki, da imamo tako zbornico, ki nam jo celo drugi zavidajo in pomeni zato vsako stremenje o ločitvi le razdiralno akcijo na škodo vsega obrtništva. Za svoje izvajanje je žel govornik pravilno razumevanje in odobravanje. G. Perdan je govoril na dolgo in široko v prid ločenih zbornic. Kritiziral je, da zbornica v 80 letih ni ničesar storila in da so obrtniki, ki so glasovali za skupne zbornice, nezavedni. G. Pintar, ki je prav tako nastopil kot govornik v prid ločenih zbornic, je celo sramotil obrtnike iz Železnikov, rekoč da niso zavedni, pač pa da so zavedni oni s hribov (ki so glasovali za ločene zbornice). Pri glasovanju je bilo oddanih 30 glasov, in sicer 19 za skupne in 11 za ločene zbornice. Ker je g. Primožič kot dosedanj načelnik odklonil še nadalje zavzemati to funkcijo, je bil na njegovo mesto izvoljen g. Žumer. Priprani smo, da bo novi načelnik vodil organizacijo lepo naprej in da se bo izkazal vrednega zaupanja članov.

Občni zbor Obrtnega društva v Celju

se bo vršil v torek 22. marca 1932 ob 19. uri v sejni dvorani Obrtnega doma v Celju s sledečim

DNEVNIM REDOM:

1. Poročilo predsednika.
2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Poročilo tajništva.
4. Poročilo blagajnika.
5. Poročilo pregledovalcev računov.
6. Volitve novega odbora.
7. Slučajnosti.

§ 17. pravil: Občni zbor je sklepčen ob določeni uri, ako je navzoča polovica članov. V primeru nesklepčnosti se vrši občni zbor eno uro pozneje ne glede na število navzočih članov. ODBOR.

Iz organizacij

Zadruga knjigovezov, tokarjev, izdelovalcev usnjatega galanterijskega blaga in izdelovalcev kartonažnega blaga za ljubljansko oblast v Ljubljani sporoča vsem svojim članom, da se bo vršil redni občni zbor dne 19. marca ob 9. uri dopoldne v Lovski sobi gostilne pri »Sokolu« pred Škofijo z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva, a) tajnika, b) blagajnika. 2. Poročilo revizorjev. 3. Slučajnosti.

Društvo obrtnikov na Jesenicah. Z ozirom na naše poročilo v predzadnji izdaji Obrtnega Vestnika sporočamo prijazno, da se predvideni shod na dan sv. Jožefa ne vrši, in to zaradi tega, ker se je vršil shod Jeseniškega obrtništva v četrtek, dne 3. marca. Bil je tako obiskanih kakor do sedaj skoro nobeden, moral se je vršiti predčasno zaradi obstoječih razmer na Jesenicah. Vabilu na ta shod so se odzvali tudi skoraj vsi gg. občinski odborniki z gospodom županom na čelu. Predsednik društva g. Gogala je podal obširen referat in je žel za skoro poldrugournu izvajanja veliko odobravanje navzočih. V debato sta posegla g. župan, ki se je posebej zahvalil g. predsedniku za tehtno iznešene predloge in pa duhovni svetnik gospod župnik Kastelic, ki je med drugim izrekel društvu zahvalo in naglasil, kako lepo je, da društvo vabi na gospodarska zborovanja tudi gg. občinske zastopnike. Vse težnje, ki so se obravnavale, bo občinski zastop gotovo upošteval, zavedajoč se pri tem doprinesenih žrtev občinskega stanu.

Znan vam je vsem, tovariši obrtniki, položaj, ki tačas vlada pri nas na Jesenicah. Baš zato je Obrtno društvo smatralo za nujno važno, da opozori občinske očete tako na sestavo občinskega proračuna, da so tako predvideni dohodki vsaj deloma utemeljeni. Vse to se je izvršilo v lepem sporazumu. Največje odobravanje pa je žel predlagatelj g. predsednik, ko je zahteval, da se za predvideni primanjkljaj najde kritje na obdavčbi uvoza gotovih čevljev in konfekcije. Nismo nasprotni, če se to prodaja v trgovinah; ker pa je obrtnik danes brez posla in mora plačevati še visoke občinske davjatve, sme to upravičeno zahtevati.

Ker se zbor na sv. Jožefa ne vrši, bodo tukajšnje obrtne organizacije poskrbele, da dobi vsak obrtnik ali obrtnica izvleček glavnih točk novega obrtnega zakona.

Občni zbor obrtne zadruga v Ormožu

27. februarja t. l. se je vršil v prostorih g. Kahlbrennerja v Ormožu redni občni zbor Skupne obrtne zadruga. Uvodoma je pozdravil načelnik zadruga nadzornika g. Založnika in navzočih 17 članov. Po prečitani in odobritvi zapisnika in po podanem načelnikovem poročilu o delovanju zadruga v pretekli poslovni dobi, je bilo sprejeto blagajniško in tajniško poročilo, iz katerih je posneti, da šteje zadruga 30 članov in da se je lepo razvijala v kljub majhnemu številu članov. V daljši debati so se obravnavala razna važna vprašanja in je bilo sprejetih več sklepov, tako, da zadruga z ozirom na nalog srezkega načelstva glede izločitve mesarjev ne pristane na izločitev in da se zavzame tudi vbodoče protestno stališče za katerokoli stroko, če bi jo hotelo sresk onačelstvo izločiti iz zadruga, dalje je bil sprejet prilog častnega člana g. Majcena, da se občni zbor soglasno izjavi za neokrnjeno skupno zbornico, da se zadruga razširi na ves sodni okraj in da se zvišajo pristojbine. Po sprejetju proračuna za novo poslovno dobo je predaval še g. Založnik o določilih novega obrtnega zakona, nakar je g. načelnik z zahvalo in vzpodbudnimi besedami zaključil lepo uspeli občni zbor.

Dobave in licitacije

Direkcija državnih železnic, gradbeni oddelek v Ljubljani sprejema do 18. marca t. l. ponudbe glede dobave vijakov — Direkcija državne železarne Vares sprejema do 16. marca t. l. ponudbe glede dobave železa. — Direkcija rudnika Kakanj sprejema do 17. marca t. l. ponudbe glede dobave 5000 kg riža, 4000 kg svinjske masti, 2000 kg namiznega olja ter glede dobave pralnega mila. — Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 17. marca t. l. ponudbe glede dobave strokovnih knjig. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 21. marca t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg rafiniranega destilata mineralnega olja.

Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije:

Dne 5. aprila t. l. pri ekonomskem oddelku Uprave državnih monopolov v Beogradu glede dobave 300.000 kg kartona.

Dne 6. aprila t. l. pri Komandi mornarice v Zemunu glede dobave bombaževga platna; dne 8. aprila t. l. glede dobave lanenega platna; dne 9. aprila glede dobave volnenega in polvolnenega materijala; dne 11. aprila glede dobave pletenin iz bombaža; dne 12. aprila t. l. glede dobave dežnih oblek; dne 13. aprila t. l. pa glede dobave posteljnih odelj. — Dne 13. aprila pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave lesa. — Dne 6. aprila se bo vršila pri smodnišnici v Kamniku licitacija glede dobave 130 kub. m smrekovih hlodov.

Dne 22. marca t. l. se bo vršila pri Intendanturi komande osečke divizijske oblasti v Osijeku licitacija glede dobave 8875 kub. metrov drv.

Dne 23. marca se bo vršila pri Intendanturi Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave 1800 ton premoga.

Prodaja lesa. Direkcija šum kraljevine Jugoslavije v Ljubljani sprejema do 29. marca ponudbe glede prodaje lesa.

Oddaja zgradbe postajnega poslopja Rateče-Planica se bo vršila potom

ofertalne licitacije dne 15. aprila t. l. pri gradbenem oddelku Direkcije državnih železnic v Ljubljani.

Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 21. marca t. l. ponudbe glede dobave 1480 kilogramov železa in 600 kg svinca.

Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 24. marca ponudbe glede dobave 5 parov gumijastih rokavic in 200 m balat'jermenov.

Dobava mesa. Dne 21. marca se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave mesa za čas od 1. aprila do 30. sept. 1932. — Ekonomski oddelek ministrstva vojske in mornarice v Beogradu razpisuje licitacije za dobavo mesa vojaškim upravam za čas od 1. aprila do 30. sept. 1932, ki se bodo vršile dne 17., 19., 21. in 23. marca.

Prodaja lesa. Direkcija šum kr. Jugoslavije v Ljubljani sprejema do 30. t. m. ponudbe glede prodaje smrekovega lesa.

Prodaja lubja. Direkcija šum. kr. Jugoslavije v Ljubljani sprejema do 30. marca ponudbe glede prodaje smrekovega lubja.

Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. marca t. l. ponudbe glede dobave 60.000 kg portland-cementa; do 25. marca t. l. pa glede dobave 180 kub. metrov desk.

Dne 30. marca t. l. se bo vršila pri ekonomskem oddelku Uprave državnih monopolov v Beogradu licitacija glede dobave motvoza.

Oddaja kolodvorske restavracije v Ustrpraci-Goraždi v zakup. Pri direkciji državnih železnic v Sarajevu se bo vršila dne 23. marca t. l. predmetna ofertalna licitacija.

Direkcija državne železarne Vares sprejema do 16. marca t. l. ponudbe glede dobave 60 kv. metrov gumijastih plošč. — Dne 5. aprila t. l. se bo vršila pri upravi policije v Sarajevu ofertna licitacija glede dobave uniform za policijsko stražo. — Dne 29. marca t. l. se bo vršila pri Komandi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave 16000 kg petroleja.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesantom na vlogled.

ZANATSKA BANKA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE a. d. podružnica Ljubljana

Telefon šte. 30—20.

Centrala: BEOGRAD

Daje menične in kredite v tekočem računu obrtnikom, vsem kreditnim zadrugam, ki posojujejo tudi obrtnikom in lombardira državne vrednostne papirje.

Glavna podružnica: ZAGREB

Sprejema hranilne vloge z ali brez odpovedi. Otvorja tekoče in žiro račune. Izdaja kavicije in garancijska pisma.

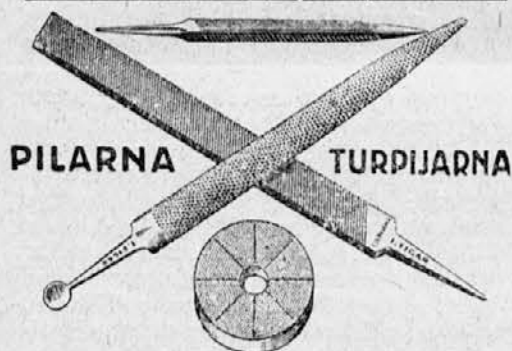
Račun poštne hranilnice šte. 14.003.

Podružnica: SARAJEVO

Kupuje in prodaja devize in valute za račun obrtnikov in obrtnih kreditnih zadrug. Izvršuje vse ostale bančne posle.

NAROČITE

Obrtniški koledar za leto 1932 pri Zvezi obrtnih zadrug!

IVAN FIGAR LJUBLJANA

Gospodstva cesta
Vošnjakova ulica 6
v bližini restavracije „Novi svet“

Zaloga,
izdelovanje in popravilo vsakovrstnih pil (turpija) in rašpel. Delo se izvršuje strokovno po najnižjih cenah.

Pri večjem naročilu
primeren popust.

Plačam enostransko tovarnino.

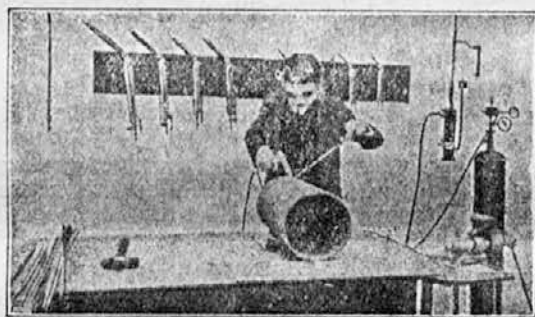
Iv. BRUNČIČ

stavniki in pohištveni pleskar
in ličar. — Izvršuje vsa v to
stroko spadajoča dela ter se
toplo priporoča cenjenim naročnikom

LJUBLJANA

KOLODVORSKA ULICA 23.

Cene zmerno, delo solidno, postrežba točna. — Telef. 34—76.

zadovoljujeta s svojimi prvovrstnimi proizvodi:

KARBIDOM-DISSOUS- PLINOM in KISIKOM

širokom vse Jugoslavije na scotine

avtogenskih varilcev

in nudita tisačerm mirno, lepo
in solnčnobeke

acetilensko luč

Izkoriščajte tudi Vi te njihove
proizvode v svojo korist!

Tvornica ZA DUŠIK D. D.

in
AGA-RUŠE

udružene jugoslov.
tvornice acetilena in
oksigena d. d.

Gramofone in gramofonske plošče

foto-
aparate
in
foto-
potrebščine

Nizke
cene!

kupite ugodno pri

Jugosport r. z. z o. z.

Ljubljana, Miklošičeva
cesta 34.

OBRTNA BANKA V LJUBLJANI

CENTRALA: KONGRESNI TRG 4

PODRUŽNICA: LJUTOMER

Telefon št. 2508

Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 12.051

Telefon št. 2508

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodnejše, vezane vloge po dogovoru primerno višje